Ніколаєва А.О., Федоров В.О.,
Кривошапка О.В., Якименко О.С.

СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНІСТЬ НАВЧАННЯ ЯК ПРОВІДНА КОМПОНЕНТА ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Результативність професійного навчання, фахове становлення спеціаліста перебувають у прямому зв'язку з мотиваційною складовою здобування знань. Численні теоретичні дослідження майже одностайно підтверджують необхідність свідомої переконаності у безпомилковості вибору справи свого життя, підкреслюють, що лише мотивація в комплексі теорії та практики, живе спілкування, системність, регулярність і дисципліна будуть запорукою успішного навчання.

У час, коли виклики життя не дають часу на підготовку до несподіваних змін, практична студентоцентрована направленість підготовки майбутнього лікаря є надважливою компонентою у сфері освіти. Підтвердженням цього стало проведення у минулому році міжнародного іспиту з основ медицини – IFOM, який є частиною визначеного постановою Кабінету Міністрів Єдиного державного кваліфікаційного іспиту.

Міжнародний іспит складався онлайн вітчизняними та англомовними студентами та у паперовій формі - російськомовними.

Він містив 160 питань, до яких додавалося від 5 до 8 варіантів відповідей, деякі з них стосувалися дисциплін, які вивчаються на старших курсах.

Міністерством охорони здоров'я було вирішено оголосити іспит обов'язковим для складання терміново, без зміни змісту підготовки, проти правил організації навчального процесу та принципів дидактики. Це спричинило неабиякий суспільний резонанс. В обговоренні його доцільності взяли участь не тільки фахові експерти, а й люди, далекі від медицини. Це є свідоцтвом зацікавленості громадськості у підготовці кваліфікованих молодих лікарів.

У цій ситуації, коли емоційні суперечки часто точилися без дотримання норм інформаційної гігієни, керівництвом нашого університету було обрано єдино правильний продуктивний шлях-зосередженість на гідній підготовці до проведення іспиту. Ще заздалегідь було придбано ліцензійні програми, доступні усім студентам, які знають англійську мову. Підготовлено відповідним чином комп'ютерне забезпечення Навчально-наукового інституту якості освіти, наукової бібліотеки та кафедр. Наказами ректора було призначено спеціалістів технічної підтримки та відповідальних осіб для проведення іспиту залучено викладачів 9 кафедр. На базі ННІ ЯО організовані та проведені навчально-тренувальні заняття (далі – заняття) щодо підготовки до складання Міжнародного іспиту з основ медицини (IFOM) та іспиту «Іноземна професійного спрямування».

Для якісної та комплексної підготовки до іспитів університетом було придбано та організовано використання 26 електронних доступів до платформи USMLE-Rx на 9 кафедрах та приміщеннях наукової бібліотеки.

Співробітниками кафедр на базі американських тестів розроблено та адаптовано під навчальні плани Університету тестові завдання українською та англійською мовами для проведення НТЗ 3 курсу спеціалізації «Медицина». Кількість студентів, які проходили заняття становить 449 осіб, це 82,2% від загальної кількості студентів, які навчаються на медичних факультетах. Усі приміщення відповідали вимогам Центру тестування. Місця для реєстрації студентів були облаштовані біля кожної з аудиторій.

Їх кількість повністю відповідала кількості студентів. Проте ЦТ було прийнято інше рішення і екзамен складався в комп'ютерних центрах міста, які не належать ХНМУ. Харківський національний медичний університет виконав усі рекомендації та інструкції, надіслані Міністерством охорони здоров'я та Центром тестування, щодо проведення Єдиного державного кваліфікаційного іспиту. Не з'явився на екзамен лише 1 третьокурсник з усіх 7 факультетів, фактично присутність склала майже 100%. Інші ЗВО змогли забезпечити 80-90%. Але у рейтингу МОЗ ми посідаємо лише шосте місце. Причиною цього стала плутанина у списках Центру тестування, де давно відраховані вважалися присутніми, а присутні були позначені як відсутні тощо.

Аналіз результатів IFOM показав, що за оцінками NBME, середній відсоток правильних відповідей українських студентів склав 30,24%.Наш університет показав результат у 31,05%, тобто більше за загально-національний показник.

Пройдений шлях показав, що єдино правильним вектором є якісна щоденна підготовка студентів на кафедрах. Продовження різноманітної технічної підтримки усіх підрозділів, корекція навчальних планів відповідно до сучасних вимог, постійний комплексний моніторинг, інформування та надання студентам доступу до альтернативних методів вивчення предметів, наприклад, можливості перегляду медичних відеожурналів на Youtube та медичних блогів в Instagram, загальна доступність веб-ресурсів та щоденна кропітка робота викладачів, особливо з «групами ризику», стануть запорукою подолання усіх перешкод на шляху підготовки спеціалістів.

Література:

1. Ашмаров И.А., Вишина Г.В. Некоторые практические проблемы современной вузовской педагогики // Актуальные вопросы современной психологии и педагогики: Сб. докладов XIV Межд. науч. конф. (Липецк, 21 июня 2013 г.). / Отв. ред. А.В. Горбенко. – Липецк: Издательский центр «Гравис», 2013. - С. 26–34.

2. Злая В.В., Попсуевич Г.В., Зеленская Е.Д. Формирование лидерских качеств у студентов медицинского колледжа // V Международная студенческая электронная научная конференция «Студенческий научный форум» 15 февраля – 31 марта 2013 г. Электронный ресурс. – Режим доступа: http://www.scienceforum.ru/2013/12/2822

3. Anderson, N. Web-based: instructional effectiveness, World Conference on Educational Multimedia, Hypermedia and Telecommunications, 2000 (1), 1583–1585.

4. Толочек В. А. Темпоральные характеристики профессиональной карьеры: постановка вопроса // Психология. Экономика. Право. 2014. № 2. С. 6–13.